

[CONSTANTIJN HUYGENS] (DEN HAAG)
AAN UTRICIA OGLE [HAMBURG]
10/20 DECEMBER 1672
6873

Samenvatting: Huygens schrijft over verscheidene huiselijke aangelegenheden. Hij is daarnaast nieuwsgierig naar handel en wandel van de Labadisten, die in Altona zijn gaan wonen. Huygens musiceert regelmatig met Maria Casembroot.

Utricia Ogles antwoord is verloren gegaan.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLVIII, fol. 11rv: afschrift (autograaf).

Vroegere uitgaven: Worp 1897, p. 136: onvolledig (<Miss Casembroot ... not disapprove>).
— Worp 6, nr. 6873, pp. 317-318: volledig.

Namen: Anna van Aerssen; Lucia van Aerssen; Maria van Aerssen; Maria Casembroot; Geertruida Doublet; Philippina Doublet; Constantijn Huygens jr.; Geertruida Huygens; Philips Huygens; Jean de Labadie; Elisabeth van de Palts; William Swann.

Plaatsen: Altona; Gorinchem; Herford; Land van Arkel.

Titel: *Obmutui, et non aperui os meum* [*Pathodia* 7] (Huygens).

Glossarium: harmonious (muzikaal); psalm (psalm); theorbe (theorbe); virginals (klavecimbel).

Transcriptie

⁸³To the lady Swann.

Hage, 10/20 of December 1672.

Madam,

For all our being public enemies I hope we do not cease to be privat friends. Upon this confidence I am bold to trouble Your Ladyship onely with two questions. The first is, how do you doe, Madam, both Your Ladyship and Sir William, and if you do not use to sweeten the bitter displeasures of these times with some harmonious practice, as I can tell you I doe, and never will give over while I breathe. My second question is, what kind of life are leading your next neighbours, lately arrived and settled, as we heare, at Altona, being departed from Herford on a suddain, without taking their leaves of the Princes Elisabeth. Many odd and extraordinarie reports are brought from thence, as for example that the handsomest of the young ladies of Sommelsdijck should be married with Mister Labadie, and that many such marriages are a contriving amongst that holy society upon prealable proofs, whether parties are or are not fruitfull and fit for generation. I can give no credit to any of this tales, till I see them verified by Your Ladyship's hand. I hope, Madam, you will excuse this curiosity, and take the paines to give me a particular account of what I may relate for an undoubted truth.

We doe live here, by the grace of God, in good health but my poor sister of St. Annaland, whose good eye is covered with a catarracte, so that now she has no use at all of neither, and beareth this affliction with a most incomparable wisdom and patience. My daughter was | 11v | lately brought a bed of a most prety girdle, but in the same time it has pleased God to deprive her of our lovely *Sussjen*, her elderst daughter, to our universal and most sensible greef, as Your Ladyship may consider, the child in this age of nine years being grown to a rare and wonderfull ripenesse of witt and judgement. But, Madam, Sir William Swann will tell you wat signifieth that passage we have many times sung together in my psalm *Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu fecisti*, and this is my rule in all such occasions.

My eldest sonn, as I beleeve Your Ladyship knoweth, serveth His Highness in the same qualitie I have served his forefathers so many yeares. The yongest of all hath been lately preferred by the Prince his goodnes

83. Naam geadresseerde autograaf.

to the *drostampt* of Gorcum ende den Lande van Arckel, ⁸⁴which is one of the chief places to be possessed in this Provinces, giving him session and voyce in the Assembly of the States of Holland. Here, Madam, you have an accou[n]t of my domestick affairs. Lett me return to my two questions and obtain the favour of Your Ladyship's solution upon both, and you will infinitely oblige,

Madam,

Your Ladyship's most unwilling enemie
and most humble and affectionated friend and servant
[C.H.]

Miss Casembroot presentes her humble service to Your Ladyship. We doe use to make a certain noyse together with her virginal and my theorbo ⁸⁵which I am confident you would not disapprove.

Vertaling

Aan mevrouw Swann.

20 december 1672

Mevrouw,

Ook al worden we publiekelijk als vijanden beschouwd, ik hoop dat we privé niet ophouden vrienden te zijn. Hierop vertrouwend, ben ik zo vrij om u met slechts twee vragen lastig te vallen. De eerste is hoe het met u gaat, mevrouw, zowel met u als met de heer William [Swann], en of u niet de gewoonte heeft om de bittere ongemakken van deze tijd te verzachten met wat muzikale praktijken, zoals ik u verzekeer zelf te doen, en wat ik niet zal opgeven zolang ik nog leef. Mijn tweede vraag betreft de manier van leven van uw naaste burens, die onlangs in Altona zijn aangekomen en die zich daar gevestigd hebben, na plotseling te zijn vertrokken uit Herford, zonder afscheid te nemen van prinses Elisabeth [van de Palts]. Veel vreemde en buitenissige verhalen doen daarover hier de ronde, zoals bijvoorbeeld dat de meest aantrekkelijke van de jongedames van ⁸⁶Sommelsdijck getrouwd zou zijn met de heer Labadie, en dat veel van zulke huwelijken binnen deze gewijde gemeenschap met intriges omgeven zijn op prealabele gronden, ongeacht of de partijen vruchtbaar zijn geschikt om nageslacht voort te brengen. Ik kan deze verhalen niet voor waar aannemen, totdat u ze voor mij hebt geverifieerd. Ik hoop, mevrouw, dat u mij deze nieuwsgierigheid vergeeft en dat u de moeite wilt nemen mij een persoonlijk verslag te geven van hetgeen ik dan als onbetwiste waarheid kan doorgeven.

Wij leven hier, bij de gratie Gods, in goede gezondheid, behalve mijn arme ⁸⁷zuster, vrouwe van Sint-Annaland, wier goede oog door grauwe staar is aangetast, zodat ze geen van beide ogen meer kan gebruiken; zij draagt deze bezoeking met een waarlijk onvergelijkelijke wijsheid en geduld. Mijn ⁸⁸dochter is onlangs bevallen van een buitengewoon mooi ⁸⁹meisje, maar tegelijkertijd heeft het God behaagd ons allerliefste ⁹⁰Susje, haar oudste dochter, weg te nemen, tot ons zeer grote verdriet zoals u zult kunnen begrijpen, aangezien dit kind met haar negen jaar een ongebruikelijke en bijzondere rijpheid van intelligentie en inzicht had bereikt. Maar, mevrouw, de heer William Swann zal u de betekenis vertellen van de passage die we zo vaak hebben

84. <with>; Worp: <which>.

85. <with>; Worp <which>.

86. Cornelis van Aerssen.

87. Geertruida Huygens.

88. Susanna Huygens.

89. Philippina Doublet.

90. Geertruida Doublet.

gezongen in mijn psalmen: ⁹¹ L'Wij zijn verstomd en wij zullen onze stem niet verheffen, want U hebt het zo gewild,⁹² en dit is mijn motto bij al dit soort gelegenheden.

Mijn oudste ⁹²zoon dient, zoals u naar ik aanneem reeds weet, Zijne ⁹³Hoogheid in dezelfde hoedanigheid als die waarin ik zijn voorvaders gedurende zo vele jaren heb gediend. De ⁹⁴jongste is onlangs door de goedheid van de Prins benoemd tot L'drost van Gorinchem en het Land van Arkel, hetgeen één van de belangrijkste functies is die men in de Provincie kan bekleden, welke zitting en stemrecht geeft in de vergadering van de Staten van Holland. Hiermee, mevrouw, heeft u een verslag van mijn huiselijke aangelegenheden. Laat ik terugkeren naar mijn twee vragen, en verleent u mij de gunst op beide het antwoord te verkrijgen, waarmee u oneindig zult verplichten,

mevrouw,

uw onvrijwillige vijand
en nederige en toegewijde vriend en dienaar
[C.H.]

Mevrouw Casembroot brengt u haar groeten over. Wij zijn gewoon samen bepaalde geluiden voort te brengen, met haar klavecimbel en mijn theorbe, die u naar mijn overtuiging niet zou afkeuren.

91. *Pathodia* 7.

92. Constantijn Huygens jr..

93. Willem III.

94. Lodewijk Huygens.